

Niniejsza broszura została opracowana przez Agencję Zdrowia Publicznego (*Public Health Agency*) przy współpracy z Ministerstwem Zdrowia, Opieki Społecznej i Bezpieczeństwa Publicznego (*Department of Health, Social Services and Public Safety*), Służbami Policyjnymi Irlandii Północnej (*Police Service of Northern Ireland*), Radą Nadzoru Służb Policyjnych Irlandii Północnej (*Northern Ireland Policing Board*) i Urzędem ds. Irlandii Północnej (*Northern Ireland Office*).

Public Health Agency,
Ormeau Avenue Unit,
18 Ormeau Avenue,
Belfast
BT2 8HS

Tel: 028 9031 1611
Textphone/Text Relay: 18001 028 9031 1611
Fax: 028 9031 1711

www.publichealth.hscni.net

Polish translation of the leaflet You, your child and alcohol

Department of
Justice
www.dojni.gov.uk

Making Northern Ireland Safer

DHSSPS
Department of Health, Social Services
and Public Safety
www.dhsspsni.gov.uk

HSC Public Health
Agency

RODZICE, DZIECI I ALKOHOL

Ponad połowa młodzieży w Irlandii Północnej w wieku od 11 do 16 lat przyznaje się do spożywania alkoholu. Rodzice powinni w związku z tym liczyć się z koniecznością poruszenia kwestii alkoholu w rozmowie z dzieckiem.

Rodzice nie doceniają często własnego wpływu na swoje dzieci. Z badań wynika, że wyobrażenia na temat i postawy wobec picia alkoholu formują się już w dzieciństwie, a rola rodziców i opiekunów we wpajaniu dzieciom odpowiedzialnego podejścia do tej kwestii jest niezwykle ważna.

Stwierdzono również, że silne więzi rodzinne służą ochronie dzieci przed ujemnymi skutkami spożycia alkoholu, pod warunkiem że rodzice:

- chwalać dzieci za dobre zachowanie,
- dają odpowiedni przykład,
- są w pełni świadomi szkodliwości alkoholu.

Alkohol szkodzi młodym ludziom

Niektórzy rodzice uważają, że pozwalając kilkunastoletnim dzieciom na spożywanie niewielkich ilości alkoholu, kształtują u nich odpowiedzialną postawę wobec picia. Koncepcja ta nie została jednak potwierdzona naukowo.

Co więcej, z badań wynika, że im wcześniej dziecko zaczyna spożywać alkohol, tym wyższe jest prawdopodobieństwo wystąpienia poważnych problemów związanych z piciem w późniejszym wieku.

Należy również pamiętać o innych zagrożeniach związanych z piciem alkoholu:

- Pod koniec okresu dorastania mózg jeszcze ciągle się rozwija. Niektóre jego obszary osiągają pełną dojrzałość dopiero po 20. roku życia. Późno dojrzewa między innymi część mózgu odpowiedzialna za planowanie i umiejętność oceny sytuacji, a także obszar związany z uczeniem się i długotrwałą pamięcią. Spożywanie alkoholu w młodym wieku może zahamować rozwój tych obszarów.
- W okresie dorastania ważymy zwykle mniej niż w dorosłym wieku i nie osiągnęliśmy jeszcze pełnego wzrostu. Dlatego stężenie wypitego alkoholu we krwi jest u młodych ludzi wyższe, a jego działanie szybsze i odczuwane dłużej. Młodzież rzadziej potrafi wyczuć, kiedy należy zrezygnować z dalszego picia.
- Picie alkoholu może prowadzić do depresji.

Osoby nietrzeźwe częściej padają ofiarą napaści z użyciem przemocy i innych przestępstw.

Stwierdzono, że młodsze osoby, które piją alkohol, są bardziej narażone na przemoc.

Inne zagrożenia towarzyszące spożywaniu alkoholu przez młodzież to:

- wypadki, drogowe oraz inne, na przykład upadki;
- używanie narkotyków i innych środków odurzających;
- niechciane kontakty seksualne;
- kontakty seksualne bez zabezpieczenia, które mogą prowadzić do zarażenia się chorobami przenoszonymi drogą płciową albo do nieplanowanej ciąży;
- problemy w szkole, na przykład słabe wyniki w nauce lub wagarowanie;
- trudności w relacjach z rodziną i znajomymi.

Ze statystyk dotyczących pijącej młodzieży wynika, że po spożyciu alkoholu na dziesięć osób jedna zostaje zatrzymana przez policję.

Spożycie alkoholu przez młodzież prowadzi do zachowań antyspołecznych i przestępczych, na przykład do udziału w bójkach, niszczenia cudzej własności oraz zakłócania porządku publicznego. Konsekwencją jest często zatrzymanie przez policję.

Osoby zatrzymane w następstwie popełnienia czynów antyspołecznych i przestępczych zostają odnotowane w kartotece policyjnej. Młodociani sprawcy miewają później trudności ze znalezieniem pracy. Zapis w aktach policyjnych uniemożliwia również wjazd do niektórych krajów.

Alkohol zmniejsza zahamowania. Pod jego wpływem młodzież dopuszcza się często zachowań, których unika na trzeźwo.

Rozmowa z dzieckiem i ustalenie zasad

Poniższe porady i wskazówki mogą być przydatne w rozmowie z dzieckiem na temat picia alkoholu. Rozmowę, podczas której zostaną wyznaczone zasady dotyczące alkoholu, najlepiej przeprowadzić, zanim dziecko po raz pierwszy sięgnie po alkohol.

Rozmowa z dzieckiem na temat alkoholu

Należy

- wykonać pierwszy krok i porozmawiać, zanim pojawi się problem;
- znaleźć czas na wysłuchanie dziecka;
- szanować poglądy dziecka – tylko wtedy można oczekiwać od niego tego samego;
- omówić z dzieckiem zagrożenia towarzyszące piciu alkoholu;
- omówić potencjalne skutki różnych zachowań i pomóc dziecku w podjęciu właściwych decyzji.

Nie należy

- zakładać, że dziecko nie chce rozmawiać – taka postawa może zostać odczytana jako przyzwolenie;
- zakładać, że dziecko posiada już wiedzę na temat skutków picia alkoholu;
- przerywać dziecku lub oceniać go, nawet jeśli mamy inne zdanie.

Ustalanie zasad

Należy

- ustalić realistyczne zasady, a następnie konsekwentnie je egzekwować;
- uzgodnić zasady z dzieckiem – częściej przestrzegane są reguły wyznaczone drogą negocjacji, takie, które dziecko rozumie i akceptuje;
- uzasadnić potrzebę wprowadzenia zasad – w ten sposób dziecku łatwiej będzie zrozumieć, że kontrola rodzicielska wynika z troski o jego dobro;
- uzgodnić sprawiedliwe, odpowiednie konsekwencje złamania zasad, które jesteśmy gotowi wyciągnąć wobec dziecka;
- nagradzać dziecko za przestrzeganie zasad.

Nie należy

- wyznaczać zasad bez omówienia ich z dzieckiem.

Jeśli dziecko wróciło do domu pijane

Należy

- zachować spokój;
- odłożyć rozmowę na ten temat na następny dzień;
- wybrać odpowiedni moment na rozmowę;
- jeśli stan dziecka jest niepokojący, należy koniecznie zasięgnąć porady lekarskiej.

Nie należy

- rozmawiać na temat picia z nietrzeźwym dzieckiem;
- dopuścić do kłótni.

Kontrola nad dzieckiem

Należy

- wiedzieć z kim i jak dziecko spędza czas;
- dowiedzieć się, czym dziecko się interesuje, z kim się przyjaźni i gdzie zwykle przebywa;
- poznać znajomych dziecka – jeśli jego przyjaciele piją, należy się liczyć z tym, że dziecko może pójść w ich ślady;
- ustalić zasady dotyczące picia alkoholu z rodzicami znajomych dziecka;
- wyjaśnić dziecku, że wypytывanie go o sposób spędzania czasu, znajomych i miejsce spotkań nie wynika z braku zaufania, lecz z troski o jego dobro;
- przechowywać alkohol z dala od dziecka.

Nie należy

- zakładać, że rodzice znajomych dziecka mają takie same zapatrywania na kwestię spożywania alkoholu przez nieletnich – najlepiej poznać ich opinie.

Czego uczę moje dziecko?

Dzieci często naśladowują rodziców. Postępowanie rodziców wpływa na ich zachowanie w takim samym stopniu jak słowa. Powinniśmy dobrze się zastanowić, w jaki sposób sami spożywamy alkohol – nawet jeśli wypijamy go w umiarkowanych ilościach - i jak może to odebrać nasze dziecko.

Czy zdarza mi się	Sytuacja	Co widzi dziecko
pić dla relaksu lub uwolnienia się od stresu?	Po ciężkim dniu w pracy natychmiast po powrocie do domu otwieram butelkę wina lub piwa.	Czy moje dziecko może zinterpretować takie zachowanie jako dowód, że picie alkoholu to „dorosły” sposób uwolnienia się od stresu i zmartwień? Czy nie podpowiadam dziecku, że alkohol pomoże mu poradzić sobie ze stresem przedegzaminacyjnym oraz innymi problemami?
pić z zamiarem upicia się?	Piję, żeby się upić i nie liczę się z zaleceniami lekarzy dotyczącymi spożywania alkoholu w bezpiecznych ilościach (patrz str. 12).	Czy moje dziecko może dojść do wniosku, że alkohol pije się po to, żeby się upić, a zasady dotyczące bezpiecznego picia można bezkarnie lekceważyć?
żartować na temat stanu nietrzeźwości?	Z rozbawieniem wspominam sytuacje spowodowane nietrzeźwością moją lub innych i lubię na ten temat żartować.	Czy pokazuję mojemu dziecku, że podoba mi się i bawi mnie, kiedy inni zachowują się w sposób niepoważny i niemądry pod wpływem alkoholu? Czy daję mu do zrozumienia, że nie pogńiewam się, kiedy jemu samemu się to zdarzy?
postępować niezgodnie z zasadami wpajanymi dziecku?	Wyjaśniam dziecku, jak szkodliwe i niebezpieczne jest nadużywanie alkoholu, ale lekceważę własne ostrzeżenia, kiedy piję.	Czy uczę w ten sposób dziecko, że zasady są po to, żeby je łamać?

Alkohol: fakty

Specjaliści ustalili, jakie ilości alkoholu może dziennie spożyć osoba dorosła bez zagrożenia dla zdrowia. Nadużywanie alkoholu sprzyja między innymi powstawaniu nowotworów, zawałom oraz udarom mózgu.

Zgodnie z zaleceniami maksymalne bezpieczne dla zdrowia spożycie alkoholu przez osoby dorosłe wynosi:

3-4 jednostek alkoholu dziennie dla mężczyzn,

2-3 jednostek alkoholu dziennie dla kobiet.

Maksymalną liczbę jednostek wyliczono w odniesieniu do dziennego spożycia alkoholu - odmawianie sobie alkoholu w jednym dniu i wypijanie większej ilości w następnym jest niebezpieczne dla zdrowia.

Powyższe zasady opracowano z myślą o zdrowych osobach dorosłych. Nie dotyczą one niepełnoletnich. Osoby przyjmujące leki, w starszym wieku oraz kobiety ciężarne powinny zasięgnąć w tej sprawie porady lekarza.

Mniej więcej 3 jednostki alkoholu zawiera:

duże, pełne jasne piwo (*lager*)

duża lampka wina (187, 5 ml)

dwie miarki (w ilości podawanej zwykle w pubach) alkoholu wysokoprocentowego

dwa gazowane napoje alkoholowe (tzw. *alcopops*)

**Dzieci rozwijają się fizycznie i umysłowo.
Alkohol jest dla nich szkodliwy.**

Dzieciństwo bez alkoholu to najlepsza i najzdrowsza opcja.

Dodatkowe informacje i pomoc

- Pufnej pomocy i porad udziela Ośrodek Poradnictwa dla Rodziców (Parents' Advice Centre) pod bezpłatnym numerem telefonu **0808 8010 722**.
Informacje można również znaleźć na stronie internetowej ośrodka www.parentsadvicecentre.org
- Informacje dla dorosłych na temat bezpiecznego spożywania alkoholu znajdują się na stronie internetowej www.knowyourlimits.info
- Informacje na temat problemów zdrowia psychicznego u dorosłych i dzieci można znaleźć na stronie www.mindingyourhead.info
- *Lifeline* to całodobowy telefon zaufania dla osób potrzebujących emocjonalnego wsparcia w sytuacjach kryzysowych: **0808 808 8000**